

Előfizetési árak:
Egész évre 8 K., félévre 4 K.,
negyedévre 2 K.
Egyes szám ára 16 fill.
Hirdetések mérsékelt árai szerint

A lap megjelenik minden osz-
törtétközön.

Felolós szerkesztő:
Brankovics György.

KÖZÉRDÉK

Szerkesztőség: Deák-utca 8.
Hová a lap szellemi részét illető
közlemények küldendők.
Kéziratok vissza nem adatnak.

Kiadóhivatal: István-utca 9.
Hová a lap anyagi részét illető közle-
mények és előfizetési díjak küldendők.
Kiadóhivatal: Fuchs Antal

PEST MEGYE SZABADELVŰ KÖZÖNSEGÉNEK HETILAPJA

Felhívás előfizetésre.

Lapunk, a „Közérdek” f. évi november hó 1-én kilencedik évfolyamának negyedik negyedébe lépett s a mily szerényen és öntudatosan tekinthet vissza múltjára, ép oly szerényen és bizalommal tekint a jövőbe.

Két kötelességet vállalt a múltban magára ff ezt a két kötelességet lelkiismeretesen sogja a jövőben is teljesíteni.

E két kötelesség: a **tárgyilagossá-
g s a valódi szabadelvűség hirdetése.**

Két ezél tüzött ki maga számára a mult-
ban s e két ezélnek az elérésére szenteli
minden erejét a jövőben is.

E két ezél: a **község és a társadalom
egészséges fejlődésének az előmozdítása.**

E két kötelességet teljesítve, e két ezél
felé törekedve, a „Közérdek” mindenkor és
mindenkivel szemben megtartotta a jó ízlés-
nek, a tapintatnak s az irodalmi műveltsé-
ségnek a hangját, s ezt a jövőben sem fogja
megváltoztatni. Eppen azért *Ujpest lakosai-
nak csak olyan érdekeikért emeli fel szavát,
amelyek jogosak, méltányosak s a közjó érde-
kébe nem ütköznek; s éppen azért a kellő
értékre szállít le minden jogtalan igényt, min-
den önzérdek sugallta ténykedést s igaztalan
eljárást!*

A „Közérdek” tehát csak azon polgár-
társaknak a támogatására számít, kik az
igazságnak és a valódi szabadelvűségnek, a
műveltségnek és a valódi testvériségnek a
barátjai és hívei. Ezek támogatását és párt-
ogását kérjük ez alkalommal is midőn új
előfizetést nyitunk.

Lapunk előfizetési ára: **egy évre 8 kor.,
fél évre 4 kor., három hóra 2 kor.,**
mely összeg a lap kiadóhivatalába
Fuchs Antal és József könyvnyomdájába
Ujpest, István-utca 9. szám küldendő

Hazafias tisztelettel:
a „Közérdek” szerk. és kiadóhivatala.

Ujpest választó polgáraihoz!

Ujpest, november hó 10-én.

Polgártársak!

A megyebizottsági tagválasztásnak
napja, f. é. november hó 12-ike, nem-
csak arra szolgáltat alkalmat, hogy
legszebb alkotmányos jogunkat gyako-
roljuk, hanem arra is, hogy a jogot
községünk érdekében érvényesítsük
s diadalhoz juttassuk.

Ujpest községe, gyors fejlődése
daczára sem jutott még el arra a fokra,
a melyen teljesen megbízhatik a saját
erejében, a melyen támogatásra nin-
csen többé szüksége.

Ellenkezőleg!

Nagyfontosságú, életbe vágó kér-
désekkel kell még községünknek és
polgárainak az érdekében megoldani,
s a megoldás csak a vármegye jóaka-
ratu támogatásával érhető el.

A **megyebizottsági tagválasztás
tehát nem egy politikai pártnak, ha-
nem a polgárok összességének az
ügye.**

A megyebizottsági tagválasztást te-
hát nem lehet, nem szabad politikai
pártállás szerint megejteni, hanem
olyan férfit kell a község polgárainak
megyebizottsági taggá választani, a ki
a község érdekei számára nemesak
»akarja», hanem »képes» is a vármegye
jóakaratu támogatását kieszköz-
özlni.

És mégis mit tapasztalunk?

Az »Ujpesti Függetlenség» Kör»
nem akarja elismerni **Wolfner Tiva-
dar** országgyűlési képviselőnek, mint

megyebizottsági tagnak, Ujpest érde-
kében eddig kifejtett érdemduis mű-
ködését, nem akarja őt ismét megye-
bizottsági taggá választani; politikai
pártkérdést csinál ebből a választás-
ból is; a politikai pártkérdés kedvéért
mellőzi a községi érdekeket s poli-
tikai szekerébe be fogván az ujpesti
»Ipartestület» és az »Ujpesti Iparos
Kört» (mindkettőt alapszabályai elle-
nére) politikai pártjelöltet állít **Ugró
Gyula dr.** személyében.

Polgártársak!

Őszinte tisztelettel viseltetünk **Ugró
Gyula dr.** személye iránt, készséggel
elhisszük, hogy fél van ruházva a me-
gyei bizottsági tagsághoz megkíván-
tató **»akarattal»,** de nem hisszük, hogy
a vármegye támogatását községünk
érdekei számára **»képes»** is legyen ki-
eszközözlni.

Nem hisszük pedig azért, mert
annak a vármegyei bizottsági tagnak,
a ki egy községnek az érdekében si-
keresen akar eljárni, nagy **ismeretség-
gel, tekintélyvel s gyakorlati észszel**
kell bírnia.

Hogy **Wolfner Tivadar** ország-
gyűlési képviselő mind a három tulaj-
donsággal gazdagon fel van ruházva:
arról mindenkit meggyőztek a mult
évek, a melyekben **Wolfner Tivadar,**
mint megyebizottsági tag, községünk
haladása, fejlődése körül elévülhetel-
len érdemeket szerzett.

Wolfner Tivadar országgyűlési kép-
viselőt tehát elejteni, őt megyebizott-
sági taggá újra meg nem választani,
nemesak hálátlanság volna Ujpest pol-

TARCZA.

A kis hadnagy.

— Elbeszélés a szabadságharc idejéből. —

Írta: **Brankovics György.**
(folytatás.)

Benitzky dandárparancsnok ezt a kas-
télyt választotta főhadiszállásul.

A kastély s a körülötte fekvő erdőség
akkor egy Morvaországból ide telepedett
földbirtokosnak Lamm Károlynak képezte
a tulajdonát, aki első sorban az erdőséget
igyekezett hasznosítani, s a fenyőfák fel-
dolgozására hatalmas fűrészmalomokat állí-
tott föl s rendezett be.

Az erdőkben s a malmokban Pribel és
vidéke lakosait foglalkoztatta rendszeren,
miután azonban ezek részint Rotaridesz,
részint Stefanovits pánszláv vezetők alatt
felkelősdit játszottak a munka teljesen
szünetelt a malmokban. Lamm úr azonban
otthon tartózkodott s böles emberként —
legalább látszólag semmibe se avatkozott s
egyedül csak élete párjának és egyetlen
leányának Elvirának szentelte életét.

A gyalogság a gazdasági épületekben, a
lovasság a fűrészmalomokban, a tisztek
pedig a kastélyban szállásoltattak el. Az
ágyúk a kastély előtti főország mellett állí-
tattak föl.

Lamm úr a legnagyobb szíveséggel
fogadta váratlan vendégeit, mindenben a
kezükre járt s okos ember létére kifogástala-
nul alkalmazkodott a körülményekhez.

A szolgálatban nem lévő tisztek minden
nap az ő asztalánál ebédeltek s ilyenkor elég
alkalmuk volt Elvira kisasszonyt meg-
bámulni, aki ritka példánya volt a női
nemnek.

Sugár természetének szépségét fokozta a
hattyúnyak, a melyen koronaként egy
gyönyörű fej ült. Az arcbőrének elefánt-
esont színe volt, vörös haja a fej közepén
kettéválasztva, a koponya hátsó részén
kontyban végződött. Hosszu pillákkal be-
árnyékkolt nagy szemét sötétbarna bársony-
hoz hasonlítottak.

Mindenki, még Benitzky ezredes is elbá-
multa magát, mikor bemutatták neki.

A megérkezés utáni napon az egyik szá-
zad a község házainak átkutatására, a repülő
esapat fele pedig a vidék felderítésére kül-
detett ki.

A házakban egy szál fegyverre, de egy
-zál fegyverfogható férfira se akadtak.

Felkelőnek mintha a föld nyelte volna
el őket, nyoma sem volt a vidéken.

Pribel után más községek és más vidé-
kek felderítése következett, de sehol senki
és semmi gyanus dolog sem mutatkozott.
Se az asszonyok, se a gyermekek nem tud-
tak illetőleg, nem akarták megmondani,
hogy hol vannak a férfiak. A honvédek s a
repülő esapat ifjai vágyva vágytak egy kis
esete-patéra, de mindhiába. Egy heti ezél-
talan de fáradságos kutatás után már unat-
kozni s türelmetlenkedni kezdtek.

Benitzky ezredes ekkor eselhez folyamo-
dott.

A község előjáróságának meghagyta,
hogy másnap reggel három négylovas elő-
fogatot állítson elő, amely Ipolyságra fog

menni s onnan hadifelszerelést, ruházatot s
egyébb értékes dolgokat fog szedni.

A szállítmány biztosítására pedig a
repülő esapatból Zombory Kálmán hadnagy
vezénylete alatt huszonöt embert s a gyalog-
ságból Kovács Zoltán százados vezénylete
alatt egy századot rendelt ki. A százados
bizalmas utasításokat is kapott az ezredestől,
ezekről azonban nagyon természetes még
fogalma se volt senkinek.

A kirendeltség másnap reggel 8 órakor
indult útnak; a háborus időkben szokásos
óvintézkedések fogantatásisa s kellő oldal-
védek mellett haladt a Balasa- Gyarmath
felé vezető úton.

Az útba eső faluk lakói ugyan kiszalad-
tak a házaik elé, de kíváncsiságnál egyéb-
érzelmet nem árultak el. Délután 3 órakor
érkezett a esapat Nógrádmegye székvárosá-
ba, ahol a vármegyeház udvarán tartott két
óraipihenőt. A legénység s a tisztek ez idő
alatt nemesak kipihenték a hétórai menete-
lésnek a fáradalmait, hanem pompásan meg
is ebédeltek a megye urainak vendégszerető
asztalánál.

Ezalatt minden kocsira négy nehéz fa-
ládát helyeztek a börtön rabjai, s miután a
lovak is kellően megabrákoltak, a szállít-
mányt pont öt órakor indultak haza felé.

A biztonsági intézkedések ugyanazok
valának, mint reggel, a községek lakosai
ahol ébren érték őket, nyugodtan viselked-
tek s Kovács százados és Zombory hadnagy
midőn éjfél felé a Pribel előtti szomszéd falut
is elhagyták gunyolni kezdték azt a nagy
ovatosságot, amelyet szükségtelenül alkal-
maztak.

Ekkor egy lövés dördült el a szállítmány

gárai részéről, hanem a község érdekei ellen elkövetett és soha jóvá nem tehető bűn is volna!

Polgártársak!

A ki jót akar a községnek s a község összpolgárainak: az rázza le magáról a politikai párt-igát, a felekezeti-szükkeblőséget a megyei bizottsági tagválasztásnál és szombaton november hó 12-én egy szóval egy lélekkel kiáltja: *Éljen Wolfner Tivadar!* s igyekezzék szavazatával s közreműködésével diadalra juttatni azt a zászlót, amelyre *Wolfner Tivadarnak*, mint megyebizottsági tagjelöltnek a neve van felírva.

* *Brankovics György.*

H I R E K.

— **Vármegyei bizottsági tagválasztás.** Folyó hó 5-én, *Illek Vincze* apát-plébános elnöklése mellett, Ujpest választó polgárai értekezletet tartottak az „Ujpesti Takarékpénztár” helyiségében, a megyebizottsági tagválasztás tárgyában. Az értekezlet a megyebizottsági tagságra újból s egyhangúlag *Wolfner Tivadar* országgyűlési képviselőt jelölte, aki községünk felvirágoztatása és fejlődése körül már is elévülhetetlen érdemeket szerzett. — Ezen jelölő értekezlet egy 100 tagból álló bizottságot választott — azon köztisztviselőkből álló férfiakból, akik polgártársaink bizalmát bírva, képesek lesznek községünk jól felfogott érdekében ezen választást is diadalra juttatni s akiket a végrehajtó-bizottság: *Illek Vincze* apát-plébános, *Mády Lajos* ev. ref. esperes, *Geduly Lajos* ev. lelkész, *Dr. Venetianer Lajos* főrabbi, *Dr. Hédervári Soma* orvos, *Kolozsvári Gyula* r.-tanácsos, *Dr. Kovács Nagy Lajos* rendőrorvos, *Pintér József* az egyesült vill. r.-t. igazgatója és *Zsoldos János* főjegyző arra kér föl, hogy folyó hó 10-én este 8 órakor a „Közművelődési Kör” dísztermében megjelenni szíveskedjenek s addig is ismerőseiknél oda hassanak, hogy azok, a folyó hó 12-én megtartandó megyebizottsági tagválasztásnál, a Vázei-ut és Árpád-ut sarkán lévő Fogler-féle házban megjelenni s szavazatukat *Wolfner Tivadar* országgyűlési képviselőre leadni szíveskedjenek.

— **Ujpesti — Pestmegyei virilisták** az 1905-ik évre a következők: 1. *Wolfner Gyula* (5108 kor. 27 fill.) 2. *Wolfner Lajos* (5018 kor. 27 fill.) 3. *Dr. Hédervári Soma*

kísérő csapat baloldalán, utána egy második a jobb oldalon, majd egy harmadik hátul, egy negyedik elől s azután lövés lövésre következett minden oldalról.

— Az első félé század jobbra át, a második félé század balra át! vezényli *Kovács* százados.

— Az első szakasz előre! A második hátra urez! vezényli *Zombory* hadnagy.

A félé századok sörtüzet adnak, s villámgyorsan rohannak az erdő felé. A szakaszok kardot rántva törtetnek előre és hátra.

Kovács százados is belevágja sarkantyúját lövőnek a szügyébe s keresztül akar ugatni az ut árkan, hogy a jobb oldalon küzdő félé század közelében legyen, egyszerre azonban megremeg a lóva, megáll s aztán térdre hanyatlik. Két golyó érte a ló első lábait s egy harmadik a nyakába furdott. *Kovács* százados aszegényállat fületővéhez irányítja pisztolyát, nem akarja, hogy sokáig szenvedjen a hű állat, megadja neki a kegyelem-lövést.

A ló végigterül a földön s bánatos dohálás pillantást vet ura felé, akit e perczben valaki, aki az árokban rejtőzött lábainál fogva leránt az árokba, azután s mellére térdel s egy éles kést irányít a szíve felé.

E perczben *Zombory*, a kis hadnagy, akinek szakasza elől az erdőbe menekült az ellenség, megjelenik az árok mellett észrevézi a százados veszedelmes helyzetét, kardjával mint a villám lecsap ellenfelére s mielőtt az kését a százados szívébe dőfhetne volna, ketté hasítja a koponyáját. Azután leszállítja csapatját a lovakról s a megszárdult századosal együtt a félé század után siet az erdőbe.

(Folyt. köv.)

(3518 kor. 12 fill. kétszeresen számítva) 4. *Diamantstein Lajos* (2994 kor. 82 fill.) 5. *Mautner Mihály* (2648 kor. 82 fill.) 6. *Schreiber Gyula* (2089 kor. 50 fill.) 7. *Löwy Bernát* (1980 kor. 24 kor.) 8. *Deutsch Zsigmond* (1636 kor.) 9. *Schwarz Jakab* (1588 kor. 48 fill.) 10. *Kárpáti József* (274 kor. 16 fill.) 11. *Fürst Gerson* (1542 kor. 82 fill.) 12. *Lindt János* (1524 kor.) 13. *Székely Lajos* (1334. kor. 19 fill.) Az ujpesti — Pestmegyei virilisták száma a folyó évre 14 volt s így a jövő évre egyel kevesebb. E szám csökkenését *Csepregyi Béla* halála idézte elő.

— **Felolvasó ünnepélyek.** Az Ujpesti katolikus kör, mely gróf *Károlyi Sándor* v. b. t. tanácsos és gróf *Csáky Károly* vázei püspök védnöksége alatt áll, folyó évi november hó 12-én és 26-án felolvasó ünnepélyt rendez a saját helyiségében. Az estély kezdete este 8 órakor. A műsor közvetlenül az estélyek előtt fog szétosztatni.

— **A református zsinat.** A budapesti Kálvin téri református templomban folyó évi november hó 10-én reggel kezd meg tanácskozni a magyar református egyház országos zsinata, amely rendszerint tíz évenként csak egyszer gyűlik össze, s az egész egyházat érdeklő ügyeket tárgyalja. A tíz évre választott zsinati képviselők száma az öt egyház kerületből összesen 116. Ezek közé tartozik az ujpesti evang. református egyház lelkésze: *Mády Lajos* esperes.

— **Halálozás.** özv. pribóci beniceoi és misényei *Beniczky* Antalné szül. korponai Szerényi Feodora urasszony, Ujpest község néhai főjegyzőjének özvegye, folyó hó 3-án életének 50 ik évében jobblétre szenderült. Hült tetemeit magy részvéttel kísérték ki folyó hó 5-én a helybeli sírkertbe. Az elhunytat fia: *Beniczky Lajos*, unokatestvérei *Szerényi Endre* és *Szerényi Honorata*, sógora özv. *Szerényi Kázmérné* és sógora *Boda Aladár* gyászolják. — péchy József államasuti főellenőr f. hó 5-én hunyt el 51 éves korában.

— **Az ujpesti teli kikötő.** A földművelésügyi miniszter mint minden esztendőben úgy az idén is jó előre tájékoztatja a hajósokat a teli kikötők és menhelyek állapotjáról. A hivatalos adatok szerint az ujpesti teli kikötő vízterülete 36 hektár s összesen 520 járómű fér el benne. A bejáró és a medence mélysége két méterre van kikötörve.

— **A vázei járási közművelődési egyesület.** mint az Országos Magyar Szövetség vázei járási osztálya f. é. október hó 29-én tartotta *Ivánka Pál* főszolgabíró elnöklése mellett alakuló közgyűlését. A közgyűlésen az Országos Magyar Szövetség kiküldöttein kívül mintegy 70-en vettek részt a vázei járásból s mindnyájan kötelezték magukat arra, hogy az egyesület köteleibe lépnek. Az alapszabályok elfogadása s a megalakulás kimondása után a tisztújítás ejtetett meg. Megválasztott: Elnöknek: *Ivánka Pál*. Alelnöknek: *Illek Vincze* és dr. lovag *Floch-Reyhersberg Alfréd*. Titkárnak: *Szabó Győző*. Ügyésznek: dr. *Führer Simon*. Pénztárosnak: *Szalay L. szlő*. Ellenőrnek: *Szlesányi János*. Jegyzőnek: *Berényi Antal*. Számvizsgálóknak: *Gosztonyi Miklós*, *Melczér Gyula*, *Snapp Lajos*, *Tóth Kázmér*. Megválasztott továbbá a 43 tagú választmány, melynek Ujpestről: *Mády Lajos*, *Geduly Lajos*, dr. *Venetianer Lajos*, *Wolfner Tivadar*, *Zsoldos János*, *Ladányi Zsigmond*, *Brankovics György* s *Pohl Károly* lettek a tagjai.

— **A tanítók diszközgyűlése.** Pest-Pilis-Solt-Kis-kunvármegye Általános Tanító Egyesülete folyó évi november hó 11-én és 12-én Kiskunfélegyházán az állami tanítóképző-intézet új épületének fölavató ünnepélyével és *Csepregy Endre* képezdei igazgató 40 éves szolgálatának jubileumával kapcsolatos diszközgyűlést tart, melynek következő a napirendje. November 11-én délután 6 órakor előértekezlet az áll. tanítóképző-intézet tornatermében. Este 8 órakor ismerkedési estély a „*Korona*” vendéglőben. November 12-én: I. Reggeli 8 órakor ünnepi istentisztelet a róm. kath. templomban, s ennek kiegészítéseképpen az áll. tanítóképző-intézet új épületének egyházi megáldása. II. Fölavató ünnepély és jubileum. 1. „Hymnus.” (Éneklé az intézet ifjúsága.)

2. A képezde igazgató tanácsának elnöke: *Tóth József* kir. tanácsos, tanfelügyelő ur üdvözlé a miniszter képviseletében megjelenő dr. *Neményi Imre* miniszteri osztálytanácsos urat. 3. Dr. *Neményi Imre* miniszteri osztálytanácsos ur fölavató és üdvözlő beszéde. 4. *Csepregy Endre* igazgató a vezetésére bizott új intézet épületét átveszi. 5. Alkalmi óda *Móra Istvántól*. 6. *Tóth József* kir. tanfelügyelő ur a tanítóképző intézet igazgató tanácsának az elén üdvözlé a jubiléumát. 7. Dr. *Szerlemhegyi Károly* polgármester ur üdvözlő beszéde a város nevében. 8. *Bíró Ádám*nak, az egyesület díszszónokának üdvözlő beszéde. 9. Küldöttségek tisztelgése. 10. „Szózat.” (Éneklé az intézet ifjúsága.) III. Rendes közgyűlés. 1. Elnöki megnyitó. 2. Titkár évi jelentése. 3. Pénztáros évi jelentése. 4. „Aktuális kérdések és sürgős teendőink a népoktatási törvények revíziójának küszöbén.” Előadó: *Benedek Sámuel* (Budapest). 5. „Észrevételek a pädagogia köréből.” Előadó: *Szűj Sándor* (Cegléd). 6. Indítványok. 7. Tisztújítás. IV. Este 8 órakor a képezdei ifjúság hangversenye.

— **Az „Ujpesti Gyermekbarát Egyesület”** még a karácsonyi ünnepek előtt 100 szegény iskolás gyermeket (70 fiut és 30 leányt) készült téli ruhával ellátni. Az egyesület két legbuzgóbb tagja: *Barta Mór* és *Weisz József* már is nagy buzgalommal gyűjtik a felruházáshoz szükséges pénzbeli adományokat. Reméljük, hogy ahol beköszögnek, ott megnyílik számukra nemesak az ajtó, hanem a szív is és senki sem lesz, a ki ridegen elutasítaná kérelmüket. Reméljük ezt annál is inkább, mert hiszen a „Gyermekbarát Egyesület” vallásfelekezeti különbség nélkül látja el téli ruhával a szegény iskolás gyermekeket és mert mindenki ismeri Jézusnak azon igéit: „Valaki egy ilyen gyermeknek a gondját fölveszi, nekem v-szi föl a gondomat” . . . és „a ti menyeki Atyátok nem akarja, hogy egy is elveszzen e kiesinyek közül.” Illo tehát, hogy ne csak ismerje, hanem kövesse is mindenki ezeket a szent igéket. — A „Gyermekbarát Egyesület” választmánya f. hó 3-án *Radies Dániel* elnöklése mellett tartott ülésén, a beérkezett ajánlatok és minták alapos megvizsgálása után a ruhákra nézve a *Fuchs testvérek* s a lábbeliekre nézve pedig *Szabó János* ajánlatát fogadta el. Kiküldött továbbá egy háromtagú bizottságot, a mely nemesak a ruhák és lábbeliek elkészítését fogantatosítja, hanem a felruházandó szegény iskolás gyermekek kijelölése ezéjából a helybeli iskolai igazgatókkal is érintkezésbe lép. — Végül a választmány elyben hozzájárult *Hersei Vilmos*nak azon indítványához, hogy „a szegény iskolás gyermekek felruházására alakult bizottság” s a „Gyermekbarát Egyesület” egyöntetű eljárás ezéjából egyesüljenek, s elhatározta, hogy az indítványt a legközelebbi közgyűlés elé fogja terjeszteni.

— **Próbátűz a Minimax kézi tűzfeskendővel.** F. hó 13-án (vasárnap) d. n. 3 órakor a gyárosok és tűzoltók meghívása folytán az ujpesti köztemető előtti nagy téren próbátűzoltás lesz a „Minimax” nevet viselő kézi tűzfeskendővel. A téren négy csoportban egy 6 méter magas fatornyot, egy 20—24 m. kátrányterületet, egy 4 méter hosszú és 4 méter széles gyulékony anyagból megformított fabódét s 12—15 faládát fognak petroleummal leönteni és meggyújtani, s mikor már minden lángban áll, akkor a tüzet a „Minimax” kézfeskendővel egy percz alatt elfogják oltani. A „Minimax” előnye, hogy olcsó, minden háztartásban könnyen elhelyezhető, ugyszólván szögbe akasztható; hogy bárki, még a gyermek által is könnyen kezelhető; a tüzet, származzék az petroleumlámpa-robbanástól, a gyárs forraló felfordulástól vagy bármittől, a esirájában elfojtja, hogy viz-natron-sósav s a többiből álló tüzoltó töltelékét 9 méter magasra és 14 méter távolságra lövelli s így háztető égéseknél is alkalmazható. A próbátűzoltásra ezennel felhívjuk a nagy közönség, de különösen a gyár- és műhely-tulajdonosok figyelmét.

— **Az ujpesti ált. önszegélyző egyesület mint szövetkezet** a tizenötödik évtársulatát, a mely 1905-től 1908. végéig terjed, 1905. január hó 1-én nyitja meg. Az üzletrészekre az Ujpesti Takarékpénztár épületében lévő egyleti helyiségben (Árpád-ut 17. sz.) már most s egész f. é. december 31-ig elő lehet

jegyezni. A beiratási díj üzletrészenként 50 fillér. Az „Ujpesti általános önszegélyző egyesület mint szövetkezet” tizenévi működése alatt eléggé bebizonyította, hogy azon önszegélyző egyesületek közé tartozik, amelyek reálisan, humánusan, kellő körültekintéssel s az egyesületi tagok érdekeinek szemelőtt tartásával vezetettek, miért is nyugodt lelkiismerettel ajánljuk a takarékos közönség figyelmébe.

— **Koszoru-megváltás.** Bak Salamonné urnó elhunytá alkalmával Pintér József ur 20 koronát és az egyesült villanygyár tisztviselői 50 koronát adományoztak koszoru megváltás ezimen az ujpesti izr. nőegyletnek.

— **Hordók, üvegek és kannák elidegenítése.** A budapesti sörgyárosok, valamint a tejkerekedők panaszt emeltek a miatt, hogy a gyárosok, illetőleg kereskedők ezéjegyével ellátott hordókat, palackokat, kannákat s egyéb edényeket a fogyasztók egy része nem szolgáltatja vissza az elárusítóknak, hanem jogtalanul elidegeníti. Az elidegenített tartályokat azután rendszerint potomon ama házalóknak, óeska fémárusóknak adják el, a kik ezek összevásárlásával üzletszerűen foglalkoznak. Miután ezek a visszaélések mind nagyobb mérvet öltenek, s ezzel a gyárosok és kereskedők jelentékeny károsodását okozzák, Rudnay Béla főkapitány figyelmezteti a közönséget és különösen a házalókat, zsibárosokat és óeska-vaskereskedőket, hogy a gyáraktól átvett s azok ezéjegyével ellátott bármilyen tartályokat az elárusítóknak adják vissza, azok összevásárlásától tartózkodjanak, azokat pedig, a kik ilyen tartályokat adnak el, azaz vesznek, a legközelebbi rendőrnök adják át, annál is inkább, mert az eladók ellen *sikkasztás*, a vevők ellen *orgazdaság*, illetőleg tulajdon elleni kihágás miatt azonnal megindítják az eljárást.

— **Szövetkezet jogosulatlan iparüzése.** Valamely hitelszövetkezet azon eljárása, hogy tagjai egy részének megbízásából egy ízben kocsikenősest rendelt s azt a megbízó tagok között minden nyereség nélkül, kizárólag a beszerzési ár megtérítése mellett kiosztotta s így kizárólag, mint közvetítő szerepelt, iparüzésnek nem tekinthető. (A kereskedelmi miniszteriumnak 1904. október 13-án 59.661. sz. a. hozott elvi határozata.) Egyébként azonban minden szövetkezet, mint kereskedelmi társaság, tartozik iparigazolványt szerezni.

— **Egy elmaradt amerikai utazás.** Alig egy pár hete történt, hogy egy felvidéki munkás-család a nagy nyomor és munkahiány miatt el akarta hagyni hazánkat. Csekély vagyónkájukat pénzzé tették és Fiumében hajóra szállottak. Csak legényfiuk maradt itthon, mert még katonaköteles volt. De az is elhatározta, hogy ha az új világban kedvez szülőinek a szerenése, ő is kivándorol az új hazába. A hajóstársaság első állomásán, Palermóban, a kivándorló hajó fedélzetén a kikötés első pillanatában két rendőr kereste fel a mi emberünket és tolmács segítségével megértették vele, hogy egyelőre nem utazhatik tovább se ő, se a családja. A szegény ember kötségszövevényében rimázkodott és izgatottan kérdezte: „Hát miért akarnak letartóztatni, mikor semmit sem vétettem?” Csak hosszas magyarázat után sikerült vele megértetni, hogy a rendőrséghez érkezett sürgöny alapján, hogy magyarországi fia kéri, ne utazna tovább, mert a nála megőrzésre hagyott osztálysorsjegye, melyet Török A. és Társa bankházában Budapest, Teréz-körút 46. sz. alatt vásárolt, megnyerte a legnagyobb főnyereményt. Természetes, hogy ilyen örömteljes meglepetés után sietve visszautazott falujába és eszeágába se jutott Amerikába kivándorolni.

— **Nagyszabású hangverseny és táncvigalom.** Az „Ujpesti Izraelita Nőegylet” f. évi december hó 17-én egy táncvigalommal egybekötött nagyszabású hangversenyt rendez a saját jótékony céljai javára. A hangversenyen, amint értesülünk, elsőrangú művészek fognak közreműködni. Az „ujpesti izraelita nőegylet”, mely évtizedek óta nagy arányokban gyakorolja községünkben a jótékonyt s melynek hangversenyei mindig ritka művészi élvezetben részesítették közönségünket, bizonyára ez alkalommal is kellő támogatásnak fog örvendeni.

— **Vaskereskedő üzletköre.** Vaskereskedő gazdasági felszerelési cikkek és használati tárgyak elárusításával külön iparigazolvány nélkül nem foglalkozhatik. (1904. október 7-én 65.470. sz. a. hozott elvi határozat.) Ilyen gazdasági felszerelési cikkek és használati tárgyak (gazdasági szekerek, karrék, kátránypapír, mastix-lakk, fedéllemez, gummiesővek, gummitakarók) elárusításához *vaskereskedésre* szóló iparigazolványa alapján jogosítva nincsenek a vaskereskedők.

Felhívás.

Az „Ujpesti Önszegélyző egyesület mint szövetkezet” (Árpád ut 3. szám.) 1905-ik évi január hó 1-én nyitja meg XVIII-ik évi évtársulatát.

Ezen új évtársulatba való belépésre az érdeklődőket az igazgatóság tisztelettel felhívja.

Az „Ujpesti Önszegélyző egyesület” tizenhét év óta folytatja községünkben áldásos működését, tagjainak valóságos segítőtje volt, azokat keresetükben, foglalkozásukban és vállalkozásukban támogatta. Közönségünk kiismerte és megszerette szervezetünket, helyeselte törekvésünket és ennek köszönhető, hogy szerényen megkezdett egyesületünk ma már, tagjaink változatlan bizalma és ragaszkodása folytán, községünk *legnagyobb s leghatározottabb hitelszövetkezetévé* emelkedett, mely lakosságunk ezreit, társadalmunk minden rétegét és osztályát foglalja magában.

Szövetkezetünk *kettős* célul szolgál. a) Kötelező heti befizetések által, apró tőkék gyűjtésével fejleszt s ápolja a takarékosági szellemet, lehetővé teszi, hogy apróbb összegek is gyümölcsöző tőkévé nőhetnek. Szövetkezetünk tehát valóságos szegényebb osztály gyűjtő-pénztára. b) Az ily módon összegyűjt tőkéből tagjainak *négy év alatt heti befizetésekkel könnyen törleszthető* olesó kölcsönöket engedélyez, melyekkel a tagok kereskedelmi, ipari s gazdasági tevékenységét előmozdítja.

Egyesületünknek ez időszertint 2000 tagja van, kik 7000 törzsbetétet fizetnek.

Törzsbetét-tőkének 1.000.000 koronát tesz ki. Ezen törzsbetét-tőkéből tagjaink között elhelyeztünk: 1. Előleg-kölcsönöket — kezes nélkül — a befizetett tőke 10-évéjéig. 2. Kezességi kölcsönöket egy vagy két elfogadható kezes mellett. 3. Jelzálog-és zálogkölcsönöket ingatlanokra való bekebelezés vagy értékpapírok leköltése mellett.

Ezen kölcsönök *négy év alatt a heti befizetésekkel* törlesztendők. — Tehát mindenki kellő biztosíték mellett egy kölcsönre tarthat igényt, a mennyit befizetésével négy év alatt törleszteni képes. *Ezen kölcsönök után a rendes kamattal 6%*.

A szövetkezet minden tagja kötelezi magát, hogy a jegyzett törzsbetétet hetenként pontosan befizeti. A befizetés több évről előre is teljesíthető. *Egy törzsbetét hetenként 1 korona befizetésére kötelez. Beiratási díjat nem szedünk.* Beiratáskor esupán az első heti fizetés teljesítendő, a mikor 20 fillér lefizetése ellenében mindenki egy törzsbetét-könyvecskét kap, melyben a heti befizetések nyugtáztatnak.

Négy év elteltével az évtársulat felszámol és minden tag a befizetett összegén kívül megkapja a négy év alatt összegyűlt haszoneredményt is, ami a befizetett tőke 5%-os kamatozásának felel meg. Aki azonban változott körülményeinél fogva időközben az évtársulat lejártá előtt számolt le, az a befizetett összeg után 4%-os kamatot kap.

A szövetkezet *haszna tehát világos.* Akinek üzletéhez, iparához, háza felépítéséhez, földvételhez s más hasznos befektetéshez pénzre van szüksége, olesóbban kapja itt, mint bármely más pénzüzetnél és emellett azon

előnyben részesül, hogy a négy év elteltével tartozását visszafizette és a reá eső haszon eredmény alakjában még az általa fizetett kamatok nagy részét is visszakapja. Előnyök kölesőneink azért is, mert szövetkezetünk pontosan fizető tagjait sem *földmondással*, sem *törlesztéssel* sem *kamatemeléssel* nem zaklatja és kölcsönöit, bármily szűk pénzüviszonyok között is egyformán és gyorsan folyósítja.

Tagok felvétele és új törzsbetét-könyvecské kiadása mindennap 9—12-ig és délután 3—5-ig a hivatalos helyiségben (Árpád ut 3. sz.) Ujpesten, 1904. október havában.

Az „Ujpesti Önszegélyző egyesület mint szövetkezet” igazgatósága: *Friedmann Armin* elnök-igazgató, *Dr. Lichtmann Henrik* igazgató, *Illek Vince* apátplébános, igazgató.

Szerkesztői üzenetek.

Sz. urnak Rákospalotán. Köszönjük a baráti figyelmeztetést. Az olyan ember, a ki másnak a háza elejét söpörgeti a sajátja helyett: önmagát itéli el. Egyébb iránt jövőben minden személyeskedésre vagy sajtópörrel, vagy korbáccsal felülünk.

Árlejtési hirdetemény.

Az iskolás-gyermekeket segítő btzottság árlejtést hirdet 6—12 éves iskolás-gyermekek felruházására szükséges: 120 darab téli kabát, 120 darab téli nadrág, 120 darab téli cipő, 120 darab téli kendő, 120 pár téli harisnya, 120 darab téli barchet ruha elkészítésére.

A ruhákat az iskolai igazgatók utalványai alapján mérték után kell készíteni.

Felhívom tehát a bizottság nevében Ujpest község mindamaz iparosait és kereskedőit, akik a ruhák szállítására vállalkoznak, hogy írásbeli zárt ajánlatukat hozzám legkésőbb folyó évi november hó 20-ig adják be. Pályázni lehet az egész szükségletre vagy külön mindegyik ruhaneműre.

Az ajánlatokhoz 10% bánatpénz esatolandó.

Ujpest, 1904. november 4-én.

A bizottság nevében:

Friedrich Vendel

elnök.

A Ferencz József-terti elemi iskola igazgatója.

5408 tk. sz. 1904.

Árverési hirdetemény kivonat.

Az ujpesti kir. járásbiróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a Fót községi hitelszövetkezet mint az országos központi hitelszövetkezet tagja végrehajthatóan **Kővágó Koczó János** és neje végrehajtást szenvedettek elleni 197 korona tőke és jár. iránti végrehajtási ügyében a pestvidéki kir. törvényszék és az ujpesti kir. járásbiróság kerületén levő s a főtí 1293. sz. betétben **Kővágó Koczó János** és neje sz. Sziráki Julianna nevében álló a 1. sorsz. 509/1 hrsz. ingatlanra 800 kor. ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az **1904. évi december hó 1. (első) napján délelőtt 10 (tíz) órakor Fót községhezánál** megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Árverezni szándékozóik tartoznak az ingatlan eredeti becsárarak 10%-át vagyis 80 koronát készpénzben vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számiott és az igazságügyminiszteri rendeletekben kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881. LX t.-cz. 170. §-ban a meghatározott bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Ezen árverés a csatlakozottnak kimondott Löwinger Sándor 200 kor. s jár. az ipar és kereskedelmi hitelintézet 50 kor. s jár., a váczi takarékpénztár 160 kor. s jár. követeléseinek kielégítési céljából is megtartatni fog.

Kelt Ujpesten 1904. évi szeptember hó 10-én. A kir. jbiróság mint tkvi hatóság

Keserü

kir. bíró.

Gyümölcsfák, ^{3-6.} diszfák és bokrok

nagyon olcsón eladók
a felosztott istvántelki faipariskolában
Rákospalotán.

Ertesítés.

Van szerencsénk Ujpest n. é. közönségének b. tudomására adni, hogy az **Árpád-ut 3. szám alatt létezett** Havas-féle

fűszerkereskedést

átvettük és azt teljesen újonnan berendezve **november hó 1-én** megnyitottuk.

Számos éven át e szakmában szerzett tapasztalataink folytán abban a kellemes helyzetben vagyunk, hogy igen tisztelt vevőink igényeit minden tekintetben kielégíthetjük.

A n. é. közönség b. pártfogását kérve, maradunk

kiváló tisztelettel

Róth J. és Társa.

Kézimunka-oktatás.

Fehér- és ruhavarrás, csipkeverés (klöplizés) pointe-lásse filet-gipure, himzés s minden egyéb luxus munkában a legalaposabb oktatást nyújtja — felnőtteknek s gyermekeknek

Havas Rezsóné

4-4.

Árpád-ut 3. szám.

Ujpesti általános önszegélyző egyesület mint szövetkezet.

Ujpest, Árpád-ut 17. szám.

Felhívás!

„Az ujbpesti általános önszegélyző egyesület mint szövetkezet” 1905. 1908. végéig terjedő

tizenötödik évtársulatát

1905. január hó 1-én nyitja meg.

Felkéretnek mindazok, kik az ezennel hirdetett újabb évtársulatnak tagjai kívánnak lenni, hogy az üzletrész-jegyzés iránt f. évi **november 1-től december hó 31-ig** intézkedni sziveskedjenek, minthogy az itt jelzett időn tuzezen évtársulatba tagok fel nem vétetnek.

A beiratási díj üzletrészenként 50 f
Jegyezni lehet: az Ujbpesti Takarékpénztár épületében levő egyleti helyiségben (Árpád-ut 17. sz. a.)
Ujpest, 1904. november havában.

1-3

Az igazgatóság.

Árpád-ut 4. sz. házban
üzlethelyiségek lakással s
még kisebb-nagyobb lakások
azonnal is kiadóok.

Hirdetések és nyittelek
jutányos áron felvétetnek a kiadóhivatalban.

Kiváló szerencse Török-nél felülmulhatlanul

kedvez főarudánknek a szerencse. Rövid idő alatt 17 millió korona nyereménynél többet fizettünk nagyrabecsült vevőinknek, köztük

a legnagyobb nyereményeket.

Ajánljuk ennél fogva, hogy a világ legesélydusabb osztálysorsjátékában vegyen részt. — A most következő magy. kir. szabadalmazott 15. osztálysorsjátékban újból

110.000 sorsjegyre 55.000 pénznyeremény
jut és összesen egy hatalmas összeget,

14 millió 459.000 koronát
sorsolnak ki rövid 5 hónap alatt.

A legnagyobb nyeremény a legszerencsésebb esetben
1.000.000 korona.

Továbbá 1 jutalom 600.000, 1 nyeremény 400.000, 1 à 200.000, 2 à 100.000, 1 à 90.000, 2 à 80.000, 1 à 70.000, 2 à 60.000, 1 à 50.000, 1 à 40.000, 5 à 30.000, 3 à 25.000, 8 à 20.000, 8 à 15.000, 36 à 10.000 korona és még sok egyéb; összesen **55.000**, nyeremény és jutalom **14.459.000** korona összegben.

Az I. osztályu sorsjegyek tervszerű árai:

1/8 eredeti sorsjegy frt —.75 vagy K 1.50; 1/4 eredeti sorsjegy frt 1.50 vagy K 3.—
1/2 " " " 3.— " " 6.—; 1/1 " " " 6.— " " 12.—

A sorsjegyeket utánvétellel vagy az összeg előzetes beküldése ellenében küldjük.

Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket eredeti sorsjegyekre kérünk

folyó évi november hó 24-ig
bizalommal hozzánk be küldeni, miután a húzás már f. é. nov. hó 24-én és 25-én lesz.

TÖRÖK A. és T^{SA}

BANKHÁZA BUDAPEST.

Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték-üzlete.

Főarudánk osztálysorsjáték-üzletei:

Központ: **Teréz-körut 46 a.** I. fiók: **Váci-körut 4/a.** II. fiók: **Muzeum-körut 11 a.** III. fiók: **Erzsébet-körut 54/a.**

Rendelőlevél levágandó. **Török A. és Társa bankháza Budapest.**

Kérek részemre ..... I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervezettel együtt küldeni.

Az összeget ..... korona összegben { utanyetelezni kérem
postautalvánnyal küldöm } A nem
mellekelem bankjegyekben (belyegekben) } tetsző
töröndő.

Pontos cím: